

16

De geheimhoudingsplicht van de notaris

Mr. L. H. Rammeloo

1. Inleiding

Vertrouwelijkheid is één van de kernwaarden van het notariaat. Het notariële ambtsgeheim is dan ook wettelijk vastgelegd, in art. 22 Wet op het notarisambt (Wna). Daarin is bepaald dat de notaris verplicht is, voor zover niet bij wet anders is bepaald, geheimhouding te betrachten ten aanzien van alles wat hem¹ in het kader van zijn werkzaamheden is toevertrouwd. Dit geldt ook voor alle medewerkers op een notariskantoor; zij hebben een afgeleide geheimhoudingsplicht.² Deze geheimhoudingsplicht is niet in tijd begrensd. De notaris en zijn medewerkers blijven daaraan gehouden, ook na het eindigen van de opdracht van de cliënt én nadat men zelf het notariaat heeft verlaten. De protocolvolger dient geheimhouding te betrachten over alle akten in het protocol.³ Zelfs de cliënt kan de notaris niet van zijn geheimhoudingsplicht ontslaan.⁴ De geheimhoudingsplicht is overigens niet absoluut, zoals blijkt uit de in art. 22 Wna opgenomen uitzondering ‘voor zover niet bij wet anders is bepaald’. De meldplicht voor notarissen ter zake van ongebruikelijke transacties op grond van art. 16 Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van ter-

rorisme (WWFT) is een voorbeeld waarbij in de wet ‘anders is bepaald’ en de notaris dus toch moet openbaren (in de vorm van een melding aan de *Financial Intelligence Unit* (FIU)) wat hem in zijn notariële hoedanigheid is toevertrouwd. Andere voorbeelden zijn de bepaling dat de notaris bepaalde informatie desgevraagd moet verstrekken aan de Belastingdienst respectievelijk justitie, ter zake van betalingen via zijn kwaliteitsrekening (vgl. art 25 lid 8 en 9 Wna) en de openheid die hij moet verschaffen aan de notariële tuchtrechter (art. 94 lid 2 Wna) en aan het Bureau Financieel Toezicht (BFT) als toezichthouder op het notariaat (art. 111a Wna).

Ten tijde van het schrijven van dit artikel is nog ongewis of het wetsvoorstel tot aanpassing van het ‘fiscale verschoningsrecht’ van notarissen wordt aangenomen. Aanleiding voor dit wetsvoorstel is de aankondiging van de staatssecretaris van Financiën in 2017 om ‘Panama Papers-maatregelen’ te treffen om belastingontduiking aan te pakken. Onder andere de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft in de consultatiefase met klem bezwaar gemaakt tegen het wetsvoorstel, omdat het verschoningsrecht is gebaseerd op een algemeen rechtsbeginsel dat onafhankelijk van een specifiek rechtsgebied gelding heeft, er dus geen sprake is van een afzonderlijk wettelijk fiscaal verschoningsrecht en het zodoende zowel wetstechnisch als feitelijk onjuist is om het verschoningsrecht ten opzichte van een specifieke wederpartij zoals de Belastingdienst in te perken. Art. 53a Algemene Wet inzake Rijksbelastingen (AWR), luidt nu:

‘Voor een weigering om te voldoen aan de verplichtingen ten behoeve van de belastingheffing van derden kunnen alleen bekleeders van een geestelijk ambt, notarissen, advocaten, artsen en apothekers zich beroepen op de omstandigheid, dat zij uit hoofde van hun stand, ambt of beroep tot geheimhouding verplicht zijn.’

- 1 Uitsluitend vanwege de leesbaarheid wordt in dit artikel van hij of hem gesproken; daarmee wordt tevens de vrouwelijke notaris bedoeld, zeker nu ongeveer de helft van de (kandidaat-)notarissen in Nederland vrouw is.
- 2 Wat in dit artikel ten aanzien van een notaris wordt gezegd geldt ook voor toegevoegd notarissen, kandidaat-notarissen en tevens, vanwege de afgeleide geheimhoudingsplicht en het afgeleid verschoningsrecht, voor alle werknemers van een notariskantoor.
- 3 Bijvoorbeeld: Kamer voor het Notariaat Den Bosch 20 april 2020, ECLI:NL:TNORSHE:2020:12.
- 4 Art. 4 VBG: ‘De notaris kan zich niet door de opdrachtgever of door andere bij de rechtshandeling betrokkenen van zijn geheimhoudingsplicht laten ontslaan.’

Voorgesteld wordt onder meer dit artikel aan te passen. Mocht dit wetsvoorstel worden aangenomen, dan komt er – helaas – nog een wettelijk bepaalde uitzondering op de hoofdregel van art. 22 Wna bij.

Waarborg voor het kunnen voldoen aan de geheimhoudingsplicht, wanneer de notaris wordt opgeroepen om als getuige een verklaring af te leggen, is het verschoningsrecht, zoals vastgelegd in art. 218 Wetboek van Strafvordering (Sv):

‘Van het geven van getuigenis of van het beantwoorden van bepaalde vragen kunnen zich ook verschonen zij die uit hoofde van hun stand, hun beroep of hun ambt tot geheimhouding verplicht zijn, doch alleen omtrent hetgeen waarvan de wetenschap aan hen als zoodanig is toevertrouwd’,

en in art. 165 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv):

‘1. Een ieder, daartoe op wettige wijze opgeroepen, is verplicht getuigenis af te leggen.

2. Van deze verplichting kunnen zich verschonen: (...)

b. zij die tot geheimhouding verplicht zijn uit hoofde van hun ambt, beroep of betrekking omtrent hetgeen hun in die hoedanigheid is toevertrouwd’.

Het verschoningsrecht komt toe aan het klassieke viertal van vertrouwenspersonen: de notaris, de advocaat, de arts en de geestelijke. Omdat het recht is gekoppeld aan deze beroepen of functies, wordt gesproken van het functionele verschoningsrecht. Het rechtsbeginsel van het verschoningsrecht is onlosmakelijk verbonden met de geheimhoudingsplicht. Hoe het nu precies werkt wanneer een getuige (behorend tot de klassieke vier vertrouwensberoepen) een beroep doet op diens functionele verschoningsrecht én wat de reikwijdte is van dit verschoningsrecht is uitgemaakt in rechtspraak. Opvallend genoeg staan in de belangrijkste uitspraken vooral notarissen centraal. Deze ‘notariële’ uitspraken zijn ook richtinggevend voor (en van toepassing op) de andere vertrouwensberoepen.

2. Hoge Raad-uitspraken

De Hoge Raad heeft op 1 maart 1985 in het arrest notaris Maas/OGEM⁵ geoordeeld dat een getuige die een wettelijk verschoningsrecht heeft zich op zijn verschoningsrecht moet beroepen, waarbij dit verschoningsrecht bestaat ten aanzien van datgene waarvan de wetenschap hem in zijn hoedanigheid van notaris is toevertrouwd. Leidende overweging in dit arrest is dat de grondslag van het verschoningsrecht een in Nederland geldend algemeen rechtsbeginsel is, dat meebrengt dat bij de hiervoor genoemde vertrouwenspersonen het maatschappelijk belang dat de waarheid in rechte aan het licht komt, moet wijken voor het maatschappelijk belang dat eenieder zich vrijelijk en zonder vrees voor openbaarmaking van hetgeen is besproken om bijstand en advies tot hen moet kunnen wenden. De Hoge Raad verwierp in dit arrest de stelling dat onderscheid moest worden gemaakt tussen vertrouwelijke en minder vertrouwelijke gegevens en dat het verschoningsrecht alleen gold voor de eerste categorie. Die stelling miskende, aldus de Hoge Raad, dat het verschoningsrecht ten doel heeft de cliënt zekerheid te verschaffen dat men vrijelijk met de notaris moet kunnen spreken; een onderscheid tussen categorieën van gegevens zou die zekerheid aantasten.

Het notaris Maas/OGEM-arrest is sindsdien leidend geweest voor procedures over de reikwijdte van het verschoningsrecht. Recent citeerde de Hoge Raad de hiervoor genoemde leidende overweging integraal en bevestigde daarmee in ferme bewoordingen het algemene rechtsbeginsel dat het maatschappelijk belang dat de waarheid in rechte aan het licht komt, moet wijken voor het maatschappelijk belang dat men zich tot vertrouwenspersonen moet kunnen wenden. In dit recente arrest oordeelde de Hoge Raad dat de bestuurders van de voormalige SNS Bank in een enquêteprocedure bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam niet verplicht waren om aan de enquêteurs informatie te

5 HR 1 maart 1985, ECLI:NL:HR:1985:AC9066.

verschaffen die onder het verschoningsrecht van hun advocaten en notarissen viel.⁶

De Hoge Raad heeft in andere arresten geoordeeld hoe een beroep op het verschoningsrecht in bepaalde praktijksituaties uitwerkt. In zijn arrest van 25 september 1992⁷ oordeelde de Hoge Raad dat van toevertrouwde gegevens geen sprake is wanneer een notaris door partijen, die hebben onderhandeld over een transactie en daarbij een bepaalde mate van overeenstemming hebben bereikt, wordt ingeschakeld om aan hen bijstand te verlenen door het ontwerpen van een notariële akte waarin de beoogde transactie wordt vastgelegd en uitgewerkt. Kort gezegd: heeft de notaris geconstateerd dat partijen overeenstemming hebben bereikt dan zal hij, als getuige opgeroepen, dááover mogen verklaren. Heeft de notaris daarentegen geconstateerd dat partijen geen overeenstemming hebben bereikt, dan geldt alles wat tijdens de onderhandelingen is uitgewisseld als aan de notaris toevertrouwd en dus vallend onder zijn verschoningsrecht. In zijn arrest van 11 maart 1994⁸ heeft de Hoge Raad geoordeeld over de situatie dat een derde (onmiddellijk belanghebbende) de notaris oproept als getuige en de notaris vraagt te verklaren over een in zijn aanwezigheid tot stand gekomen overeenstemming; ook dan moet de notaris, wanneer hij heeft waargenomen dat partijen overeenstemming hebben bereikt, daarover verklaren. In beide arresten benadrukt de Hoge Raad dat het aan de notaris, als getuige, is om per vraag te beoordelen of de vraag ziet op gegevens die hem al dan niet in zijn hoedanigheid zijn toevertrouwd. De rechter-commissaris die het getuigenverhoor leidt zal die beoordeling respecteren, zolang hij aan redelijke twijfel onderhevig acht of de beantwoording naar waarheid zou kunnen geschieden zonder dat geopenbaard wordt wat toevertrouwd is en dus verborgen dient te blijven. Deze beoordeling mag een notaris ook zelf maken wanneer

hij naast getuige ook zelf partij is in de procedure in het kader waarvan het getuigenverhoor plaatsvindt, zo oordeelde de Hoge Raad op 9 augustus 2002.⁹

In de praktijk doet een als getuige opgeroepen notaris er goed aan om tijdens het getuigenverhoor zich per vraag van de rechter-commissaris (en van de raadslieden van partijen) te beraden of het antwoord daarop al dan niet onder zijn geheimhoudingsplicht valt en of hij al dan niet een beroep op het verschoningsrecht moet doen. Aan te bevelen is dat een notaris zich (ook wanneer hij geen partij is bij de kwestie in welk kader hij als getuige wordt gehoord) tijdens het verhoor laat bijstaan door een advocaat. Voor de goede orde: een als getuige opgeroepen notaris is verplicht te verschijnen (vgl. art. 165 lid 1 Rv), ook al moet hij zich wellicht ten aanzien van elke aan hem gestelde vraag op zijn verschoningsrecht beroepen. Daarbij leert de ervaring dat de rechter-commissaris in een getuigenverhoor doorgaans aan de notaris, als getuige, een grote vrijheid laat om te bepalen of een beroep op diens verschoningsrecht kan worden gedaan over mededelingen, motieven en achtergronden van de cliënt.

In strafrechtelijke context heeft de Hoge Raad ook geoordeeld over de reikwijdte van het verschoningsrecht. Niet onder het verschoningsrecht vallen documenten in het bezit van een notaris (of andere vertrouwenspersoon) die voorwerp zijn van een strafbaar feit of tot het begaan daarvan hebben gediend (de zogenaamde *corpora delicti* en *instrumenta delicti*). Zodoende mogen opsporingsdiensten bij huiszoekingen (die ook op een notariskantoor én bij een notaris thuis kunnen plaatsvinden) uitsluitend documenten, bestanden en andere gegevensdragers in beslag nemen wanneer deze voorwerp van het (door de opsporingsdienst onderzochte) strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend. Cliënten die verdacht worden van strafbare feiten kunnen dus niet vertrouwen op de geheimhoudingsplicht van de notaris; zij hebben last

6 HR 3 april 2020, ECLI:NL:HR:2020:600.

7 HR 25 september 1992, ECLI:NL:HR:1992:ZC0690 (*Tomol/notaris Van Eijck*).

8 HR 11 maart 1994, ECLI:NL:HR:1994:ZC1296 (*Kilbarr Corporation*).

9 HR 9 augustus 2002, ECLI:NL:HR:2002:AE6324 (*Herengracht parkeerders/notaris Schulte*).

van deze vaste uitzondering op het verschoningsrecht. Het is wel aan de notaris om bij de start van een doorzoeking na te gaan welk strafbaar feit de opsporingsdienst onderzoekt en welke cliënt daarvan verdacht wordt; dit om te voorkomen dat de doorzoeking een *fishing expedition* wordt. Om het cliëntbelang bij naleving van de geheimhoudingsplicht te bewaken is het staande praktijk dat de ringvoorzitter aanwezig is bij een doorzoeking van een notariskantoor. De notaris kan zodoende overleggen met de ringvoorzitter, ook al fungeert de ringvoorzitter dus niet primair als belangenbehartiger van de notaris zelf. Voor concrete aanbevelingen bij een doorzoeking kan de notaris de Handleiding en het bijbehorende stappenplan van de KNB uit 2019¹⁰ raadplegen. Sterker nog: elke notaris doet er goed aan een print van of link naar dit stappenplan onder handbereik te hebben, tezamen met telefoonnummers van advocaten die bekend zijn met de mogelijkheid van beklag en bezwaar tegen doorzoeking en inbeslagname.

Deze aanbeveling geldt ook voor de situatie dat de notaris zelf verdachte is in een opsporingsonderzoek. Ook dan zijn de geheimhoudingsplicht en het verschoningsrecht het uitgangspunt. Een uitzondering daarop is mogelijk: in 2005 overwoog de Hoge Raad¹¹ dat het verschoningsrecht van de notaris niet absoluut is, in die zin dat *'zich zeer uitzonderlijke omstandigheden laten denken waarin het belang dat de waarheid aan het licht komt – ook ten aanzien van datgene waarvan de wetenschap de notaris als zodanig is toevertrouwd – moet prevaleren boven het verschoningsrecht.'* Volgens de Hoge Raad is niet snel sprake van zeer uitzonderlijke omstandigheden; de enkele omstandigheid dat een notaris als verdachte wordt aangemerkt is dat niet, maar als hij verdacht wordt van een ernstig strafbaar feit, zoals het vormen van een crimi-

neel samenwerkingsverband met bepaalde cliënten, kan daarvan wel sprake zijn.

Tot slot is uit de (overvloedige) strafrechtelijke jurisprudentie het oordeel van de Hoge Raad uit 2016 relevant, waarin is geoordeeld dat correspondentie tussen anderen dan de notaris, waarin de notaris alleen ingekopieerd ('in de CC') stond, niet onder het verschoningsrecht van de notaris valt. Wanneer de notaris alleen een afschrift ontvangt kan immers niet gezegd worden dat reeds daarom de inhoud daarvan kan worden aangemerkt als wetenschap die aan de notaris in het kader van zijn juridische dienstverlening is toevertrouwd.¹²

Voor de rechtspraak van de Hoge Raad in civiele zaken geeft de notaris een richtsnoer wanneer hem wel en geen beroep op het verschoningsrecht toekomt. Toch moet de tuchtrechter regelmatig oordelen of de notaris op dit punt conform art. 22 Wna heeft gehandeld. In de rest van dit artikel stip ik diverse onderwerpen aan, steeds onder verwijzing naar tuchtrechtelijke en enkele civiele uitspraken.

3. Tuchtrechtelijke jurisprudentie

Op grond van het arrest Tomol/Van Eijck uit 1992 verklaarde de Notariskamer¹³ de klacht over schending van de geheimhoudingsplicht door een notaris die als getuige een verklaring had afgelegd in een civiele procedure tussen klager en een andere partij, ongegrond. Naar het oordeel van het hof kwam aan de notaris geen verschoningsrecht toe, nu het *probandum* zag op de vraag of tussen klager en de andere partij een koopovereenkomst tot stand was gekomen en de notaris die vraag bevestigend had beantwoord. Ook recent mocht een notaris zijn visie op de totstandkoming van een verklaring van twee ex-partners (met daarin overeenstemming over de berekening van de overwaarde van de voormalige echtelijke woning) geven, nu die visie buiten zijn geheimhoudingsplicht viel.¹⁴

10 Handleiding voor notarissen bij een strafrechtelijke doorzoeking en bij onderzoek door bestuursrechtelijke toezichthouders, met bijbehorend stappenplan, in 2019 herzien en gepubliceerd door de KNB op de (interne) website Notarisnet.

11 HR 14 juni 2005, ECLI:NL:HR:2005:AT4418.

12 HR 26 januari 2016, ECLI:NL:HR:2016:110.

13 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 26 oktober 2006, ECLI:NL:GHAMS:2006:AZ1369.

14 Kamer voor het Notariaat Arnhem-Leeuwarden 18 januari 2021, ECLI:NL:TNORARL:2021:1.

De brede toepasselijkheid van de geheimhoudingsplicht en het daaraan gekoppelde verschoningsrecht blijkt uit het al genoemde feit dat alle medewerkers van een notariškantoor ook geheimhouding moeten betrachten¹⁵ en een afgeleid verschoningsrecht hebben. Het is de verantwoordelijkheid van de notaris om daarop toe te zien. Hetzelfde geldt voor hulp-personeel van de notaris zoals, bijvoorbeeld, medewerkers van de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar en verzekeringsadviseur van de notaris.¹⁶ Als gezegd geldt het afgeleid verschoningsrecht ook voor de cliënt die wordt gevraagd om aan de notaris toevertrouwde informatie te openbaren.¹⁷

Als de cliënt failliet is verklaard en de curator vraagt bij de notaris informatie op, dan belet de geheimhoudingsplicht om aan dat verzoek te voldoen.¹⁸ De curator is immers geen cliënt; hij beheert slechts het vermogen van de failliet en vertegenwoordigt de schuldeisers van de failliet.

Vorderingen van derden tegen een notaris tot afgifte van documenten op grond van art. 843a Rv stranden eveneens vanwege de geheimhoudingsplicht en het verschoningsrecht,¹⁹

onder meer met de overweging dat ‘zelfs indien zou komen vast te staan dat de informatie op geen enkele andere wijze zou kunnen worden verkregen, dit niet automatisch met zich brengt dat de notaris de informatie dient te verstrekken. Indien dat het geval zou zijn, dan zou in elke situatie waarin alleen de notaris beschikt over bepaalde informatie, de geheimhoudingsplicht geen waarde hebben’.

De geheimhoudingsplicht geldt voor de notaris ten aanzien van hetgeen hem in zijn notariële hoedanigheid is toevertrouwd. Anders gezegd: informatie die de notaris in een andere hoedanigheid heeft, valt niet onder de geheimhoudingsplicht. In de praktijk blijkt het maken van dit onderscheid best lastig.

Indien de notaris zijn ministerie heeft geweigerd voor het passeren van een leveringsakte, bijvoorbeeld wegens de belangen van een derde, en tegen hem in kort geding een gebod wordt gevorderd om toch zijn ministerie te verlenen, dan staat het hem vrij om de derde te informeren over het aanstaande kort geding (opdat die derde zich kan voegen). Nu de notaris deze informatie heeft verkregen in zijn hoedanigheid van procespartij (en niet van notaris), staat de geheimhoudingsplicht daaraan niet in de weg.²⁰

In de tuchtrechtspraak is uitgemaakt dat een notaris in zijn hoedanigheid van executeur geen verschoningsrecht heeft.²¹ Eenzelfde oordeel was eerder al in een civiele setting gegeven.²² Dat betekent dat een notaris die door de erflater is benoemd tot professioneel executeur eenzelfde mate aan openheid moet geven als een ‘gewone’ executeur uit bijvoorbeeld de familie of de kring van erfgenamen. Erfge-

15 Loslippigheid van een medewerkster leidt tot een gegronde klacht tegen de notaris/werkgever, vgl. Notariškamer Gerechtshof Amsterdam 7 april 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:1078.

16 Mij is het geval bekend van het familielid van erflater dat hoopte met een getuigenverhoor van de verzekeringsadviseur van de notaris te achterhalen wat er in het herroepen testament van erflater stond. Toen het getuigenverhoor geen informatie over de inhoud van het herroepen testament opleverde verzocht de rechtbank in een bewijsopdracht om overlegging van het herroepen testament. Die bewijsopdracht werd – mijns inziens terecht – in appel vernietigd (Hof Arnhem-Leeuwarden 26 maart 2013, zaaknummer 200.101.510, niet gepubliceerd).

17 Vgl. hiervoor HR 3 april 2020, ECLI:NL:HR:2020:600.

18 Rechtbank Amsterdam, 27 juli 2011 (ECLI:NL:RBAMS:2011:BR5050) en 15 oktober 2014 (ECLI:NL:RBAMS:2014:6608) – deze uitspraken over advocaten lijken ook toepassing op notarissen.

19 Rechtbank Rotterdam 8 juli 2015, ECLI:NL:RBROT:2015:5643 (het citaat komt uit

r.o. 4.4) en Rechtbank Limburg 30 mei 2018, RBLIM:2018:4925.

20 De Kamer voor het Notariaat Den Haag 31 oktober 2018, ECLI:NL:TNORDHA:2018:18 verklaarde de klacht van de eiser in kort geding over de schending van de geheimhoudingsplicht ongegrond.

21 Notariškamer Gerechtshof Amsterdam 8 mei 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:1577.

22 Rechtbank Assen 9 februari 2005, ECLI:NL:RBASS:2005:AT4635.

namen hebben immers een informatierecht op grond van art. 4:149 BW en een notaris als executeur heeft dat in acht te nemen.²³ Een recente vingerwijzing aan (ook) notarissen in dit verband is bijvoorbeeld dat executeurs ook verplicht zijn tot informatieverstrekking aan legatarissen over de omvang van de nalatenschap wanneer zij die nodig hebben voor de berekening van hun legaten.²⁴

Aan derden buiten de kring van partijen en belanghebbenden bij een akte in de zin van art. 49 lis 1 sub a Wna, mag een notaris geen afschriften van akten verstrekken. De notaris moet zich dan beroepen op zijn beroepsgeheim.²⁵ En als een notaris als partijnotaris optreedt, dan past hem een soort 'advocatuurlijke' geheimhoudingsplicht, in het belang van de cliënten (bijvoorbeeld enkele erfgenamen) die hem hebben ingeschakeld. Bij 'het bijzondere karakter van de rol als partijadviseur' past het niet om derden (bijvoorbeeld andere erfgenamen) zonder toestemming of opdracht van de eigen cliënten inhoudelijke mededelingen te doen, waar zij vervolgens hun voordeel mee kunnen doen.²⁶

4. Onterecht beroep op ambtsgeheim

Sommige notarissen zijn te spaarzaam met informatie en voelen de geheimhoudingsplicht als een te grote belemmering; een onrecht beroep op de geheimhoudingsplicht kan echter ook tuchtrechtelijk laakbaar zijn. In 2017²⁷ oordeelde de tuchtrechter dat het overlijden van erflaatster geen toevertrouwde informatie was en dat de notaris ten onrechte meende dat zijn beroepsgeheim eraan in de weg stond klaagster, omdat zij geen erfgenaam is van erflaatster, te informeren over het overlijden van erflaatster en de gevolgen daarvan. De

keuze om dat niet te doen leverde overigens in die casus geen tuchtrechtelijk laakbaar handelen op. Een (iets) strenger oordeel kreeg de notaris die weigerde de vraag van een zus van een overleden cliënt naar diens uitvaartwensen te beantwoorden. Ook al weet de notaris dat het familielid dat hem benadert geen erfgenaam is van erflater en dus geen recht heeft op informatie uit het testament, dan kan hij dat familielid toch op weg helpen, zeker als alleen naar de uitvaartwensen wordt gevraagd. Op zich had de notaris zich terecht op de geheimhoudingsplicht beroepen; op grond van de fatsoensnorm had hij het familielid dat de uitvaart van een dierbare wenste te regelen, op weg moeten helpen.²⁸ Over de vraag of informatie echt was toevertrouwd in de hoedanigheid van notaris oordeelde ook het hof in 2017.²⁹ Het hof oordeelde dat de notaris bij de uitoefening van zijn taak de deelgerechtigden over en weer moet informeren. De geheimhoudingsplicht van de notaris staat aan de informatievoorziening aan de erfgenamen in een nalatenschap niet in de weg, voor zover de door de notaris verstrekte informatie noodzakelijk is voor de uitoefening van zijn taak. De informatie die de notaris verstrekt moet dan wel aan alle erfgenamen gelijk zijn. Tot eenzelfde oordeel kwam recent een Kamer³⁰ in een kwestie waarin de ex-echtgenoten samen een maatschap hadden en de notaris de eindafrekening van de overdracht van goederen uit de maatschap alleen naar de man had gestuurd. Het verzoek van de vrouw om de eindafrekening had de notaris in eerste instantie geweigerd en naderhand had hij haar slechts een gedeelte gezonden, beide met een beroep op de geheimhoudingsplicht. Ten onrechte, want de vrouw was partij bij de akte, niet alleen als op grond van art. 1:88 BW meetekende echtgenote, maar ook als maat (hetgeen de notaris had kunnen constateren in het maatschapscontract).

23 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 17 november 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:3151.

24 Rechtbank Noord-Holland 23 december 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:11004.

25 Zie ook weer recent: Kamer voor het Notariaat Den Bosch 11 januari 2021, ECLI:NL:TNORSHE:2021:1.

26 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 26 januari 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:6.

27 Kamer voor het Notariaat Den Haag 15 maart 2017, ECLI:NL:TNORDHA:2017:8.

28 Kamer voor het Notariaat Amsterdam 7 januari 2021, ECLI:NL:TNORAMS:2021:7.

29 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 18 april 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:1306.

30 Kamer voor het Notariaat Arnhem-Leeuwarden 21 december 2020, ECLI:NL:TNORARL:2020:34.

5. Praktijksituaties

De notaris in zijn hoedanigheid van derde-beslagene komt evenmin een beroep op zijn geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht toe, omdat de plicht tot het afleggen van een verklaring derdenbeslag in de zin van art. 476a Rv prevaleert.³¹ Overigens geldt wel als 'aan de notaris toevertrouwde informatie' wat de beoogde leveringsdatum is, zodat een notaris zijn verklaring derdenbeslag moet beperken tot de omvang van de beslagen gelden.³² Wat de overwaarde van een onroerende zaak is en of er nog gelden in depot staan betreffen uittalingen die samenhangen met een verklaring derdenbeslag en deze vallen dus evenmin onder de geheimhoudingsplicht.³³ Dat geldt echter niet voor persoonlijke informatie over de beslagdebiteur, zoals een vaststellingsovereenkomst tussen de beslagdebiteur en haar ex-man over de boedelscheiding. Door deze overeenkomst aan de beslaglegger te sturen had de notaris het vertrouwen in het notarisambt geschonden.³⁴

De cliënt die een klacht tegen de notaris indient, kan de notaris niet houden aan de jegens hem bestaande geheimhoudingsplicht wanneer de notaris verweer voert tegen die klacht. Anders gezegd: de geheimhoudingsplicht kan niet fungeren als 'muilkorf' voor de notaris in een tuchtrechtelijke procedure tegen de cliënt. Voor de advocatuur is dit sinds 2018 vastgelegd in gedragsregel 3 lid 4, maar voordien was het voor zowel het notariaat als de advocatuur al vaste rechtspraak, in tuchtrechtelijke³⁵ én in civiele procedures. Voorzichtigheid blijft evenwel geboden wanneer naast de cliënt ook derden partij zijn in de procedure; voorkomen moet worden dat

derden wijzer wordt door het verweer van de notaris. Met dit argument zou een notaris om splitsing van de procedures kunnen verzoeken om zich adequaat te kunnen verweren.

Ook als de notaris zelf gaat procederen tegen de cliënt, meestal ter incasso van onbetaalde declaraties, mag hij daartoe wel toevertrouwde informatie openbaren ter onderbouwing van zijn vordering.³⁶ Daarbij moet de notaris wel de proportionaliteit in de gaten houden en dus niet onnodig (veel) informatie openbaren.

Ook wanneer een notaris om andere redenen gaat procederen moet hij de geheimhoudingsplicht jegens cliënten in acht nemen. Zo verklaarde het hof in 2017 de klacht gegrond tegen twee notarissen die vertrouwelijke stukken uit het dossier hadden overgelegd in een ontslagzaak tegen een notarisclerk.³⁷ Grond voor het ontslag was dat de notarisclerk zonder intern overleg ten behoeve van een familielid een verzoekschriftprocedure had gevoerd. In de procedure hadden de notarissen een beroepschrift uit die procedure overgelegd, met daarbij onder andere een neurologisch rapport van de moeder van de notarisclerk en de stakingsbalans van de onderneming van zijn ouders. Dit stond de notarissen, gezien de op hen rustende geheimhoudingsplicht, niet vrij.

Wanneer een notaris een misstand constateert levert dat het dilemma op of hij dit aan de kaak mag stellen. De tuchtrechter geeft de notaris hierin enige vrijheid, mits de door de notaris daartoe verstrekte informatie proportioneel is. Zo kan een notaris, na diens dienstweigering, wel notarissen in de regio inseinen over/ waarschuwen voor partijen met onoorbare bedoelingen die aan het rondshoppen zijn voor een akte.³⁸ In 2017 oordeelde het hof over drie (kandidaat-)notarissen die grote hoeveelheden contanten (lees: zwart geld)

31 Rechtbank Amsterdam 4 augustus 2004, kenbaar uit *NJF* 2004/540.

32 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 21 december 1995 (niet gepubliceerd).

33 Kamer voor het Notariaat Amsterdam 7 januari 2021, ECLI:NL:TNORAMS:2021:1.

34 Kamer voor het Notariaat Amsterdam 7 januari 2021, ECLI:NL:TNORAMS:2021:1. Zie onder «TT» 2021/24 de noot van L. Maaldrink bij deze uitspraak.

35 Onder meer Kamer voor het Notariaat Den Haag 31 oktober 2018, ECLI:NL:TNORDHA:2018:18.

36 Kamer voor het Notariaat Den Haag 22 oktober 2019, ECLI:NL:TNORDHA:2019:27.

37 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 13 juni 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:2258.

38 Vgl. Van den Haak, *De notaris in appel* (2006), p. 223/224.

hadden aangetroffen in een nalatenschap.³⁹ De klachten over het bij de erfgenaam en zijn advocaten ter sprake brengen werden ongegrond verklaard, omdat dit hen vrijstond. Het hof oordeelde: *‘Gelet op de (fiscale) risico’s verbonden aan de mogelijke aanwezigheid van fiscaal niet verantwoord vermogen, brengt een zorgvuldige uitoefening van de taak van een notaris juist mee dat op die risico’s wordt gewezen.’* Alleen, de notaris onder hen had niet mogen ‘klikken’ over de advocaten van de erfgenaam door een klacht tegen hen in te dienen bij de deken met onder meer de aantijging dat zij meewerkten aan het faciliteren van witwassen. Hij baseerde deze klacht op mededelingen van de erfgenaam over ‘zwart geld’ of ‘fiscaal niet verantwoord geld’ in de nalatenschap. Nu de erfgenaam die mededelingen had toevertrouwd aan de notaris had hij dit niet mogen delen met de deken.

6. *Ambtsgeheim in tuchtrechtelijke procedure*

Zoals hiervoor kort al genoemd, bepaalt de wet dat een notaris geen beroep op zijn geheimhoudingsplicht toekomt in een tuchtzaak waarin hij zelf de verweerder is, althans tegenover de tuchtrechters in de kamers of het hof (vgl. art. 94 lid 2 Wna). De Memorie van Toelichting⁴⁰ zegt hierover:

‘Ook op de tuchtrechter rust een afgeleide geheimhoudingsplicht die hij dient te eerbiedigen bij de uitoefening van zijn taak, hetgeen consequenties kan hebben voor de mate van openbaarheid van onderdelen van een tuchtzaak. Ook in dit verband zij gewezen dat het tuchtrecht primair gericht is op de handhaving van de beroepsnormen, hetgeen met zich meebrengt dat de positie van de klager niet dezelfde is als die van een “belanghebbende” in een procedure op grond van het algemene bestuursrecht. De tuchtrechter kan overigens de (afgeleide) geheimhoudingsplicht doorbreken indien naar zijn oordeel sprake is van uitzonderlijke omstandigheden die dat rechtvaardigen’.

Ook ten opzichte van het BFT, bij de uitoefening van diens toezichthoudende taak, komt een notaris geen beroep op zijn geheimhoudingsplicht toe (vgl. art. 111a Wna). In de parlementaire geschiedenis wordt dit als volgt uitgelegd:

*‘Om het toezicht op de integriteit van het notariaat te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk dat het bureau de mogelijkheid heeft tot onbeperkte inzage in de dossiers van de notaris. (...) aan de hand van de dossiers kan worden beoordeeld wat de desbetreffende notaris aan werkzaamheden heeft verricht en welke overwegingen hij daarbij heeft gehanteerd’.*⁴¹

Wanneer een derde een klacht indient tegen een notaris dan speelt zowel de geheimhoudingsplicht jegens de cliënt als de verplichting tot spreken tot de tuchtrechter (en de toezichthouder als die ook betrokken is). Inmiddels is vaste rechtspraak dat de notaris in zijn verweer niet mag verklaren wat hij met de cliënt heeft besproken en wat de cliënt hem heeft toevertrouwd.⁴² Hij mag alleen zijn werkwijze in het dossier van de cliënt globaal beschrijven.⁴³ De tuchtzaken waarin dit speelt, betreffen vaak klachten van familieleden van een erflater, die na kennisneming van diens testament (met voor hen teleurstellende inhoud), de notaris verwijten voor het verlijden daarvan niet de wilsbekwaamheid van erflater te hebben onderzocht en/of ten onrechte medewerking te hebben verleend gezien de (door hen gestelde) wilsonbekwaamheid van erflater. Het is vaste rechtspraak van de tuchtrechter dat in zijn algemeenheid de geheimhoudingsplicht van een notaris zich niet uitstrekt tot de wijze waarop een notaris te werk gaat. Het is dus mogelijk om de gang van zaken die geleid heeft tot het tot stand komen van een akte en de wijze waarop hij zich een oordeel heeft gevormd over de wilsbekwaamheid van een cliënt, inclusief de eigen waarneming over de cliënt, uiteen te zetten, zonder de geheimhoudingsplicht te schenden. De tuchtrechter

39 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 30 mei 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:1966/1967/1968.

40 MvT *Kamerstukken II 2009/10*, 32 250, nr. 3, p. 27/28.

41 MvT *Kamerstukken II 2009/10*, 32 250, nr. 3, p. 7.

42 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 1 december 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:3267.

43 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 24 augustus 2006, ECLI:NL:GHAMS:2007:AZ8646.

kan zelfs welwillend in een tussenuitspraak oordelen dat de notaris zijn, met een beroep op de geheimhoudingsplicht, tot dan toe (te) beperkte verweer mag/moet uitbreiden: *‘Het hof stelt de notaris in de gelegenheid zo gedetailleerd als mogelijk te beschrijven hoe het testament tot stand is gekomen en hoe hij de wilsbekwaamheid van [erflater] heeft beoordeeld.’*⁴⁴ In een uitspraak begin 2020 legt het hof⁴⁵ uit dat deze regel niet alleen geldt voor de notaris die zich moet verweren tegen een tuchtklacht, maar ook voor de notaris die vragen krijgt van een belanghebbende over de gang van zaken rond het tot stand komen van een akte. Ter toelichting legt het hof uit dat, als dit anders zou zijn, een belanghebbende gedwongen zou zijn een klacht in te dienen om uitleg over de gang van zaken te krijgen. Het hof doet ten slotte de suggestie aan notarissen om, als zij zich moeten beroepen op hun geheimhoudingsplicht, de vragensteller uit te leggen dat hun geheimhoudingsplicht hen belet de gestelde vragen te beantwoorden. In een latere uitspraak uit 2020⁴⁶ benadrukt het hof dat ook in zo’n situatie het in beginsel aan de notaris is om te bepalen hoever de geheimhoudingsplicht zich uitstrekt. De vrijheid die de tuchtrechter op dit punt aan de notaris geeft, past bij het feit dat een notaris op grond van de wet (art. 21 Wna) een ministerieplicht heeft en dus, behoudens bij gegronde redenen tot weigering, zijn medewerking moet verlenen (zoals bijvoorbeeld een testament opstellen en verlijden wanneer de cliënt dat vraagt). Het is in dat verband vaste rechtspraak dat bij de notaris het primaat ligt om te beoordelen of de cliënt wilsbekwaam is om de door hem verlangde rechtshandeling te verrichten.⁴⁷ Zeker

bij testamenten op instructie van zeer oude, zieke of zwakke cliënten hanteren veel notarissen de ‘bij twijfel toch inhalen’-aanpak. De gedachte daarachter is dat de cliënt die, nadat een notaris wegens twijfel over de wilsbekwaamheid heeft geweigerd zijn testament op te tekenen, verslechtert of overlijdt de kans verliest om zijn laatste wil te laten vastleggen of wijzigen, terwijl een wel verleden testament achteraf (op vordering van familie of belanghebbende) vernietigd kan worden wegens alsdan aangetoonde wilsonbekwaamheid.

Wanneer de tuchtrechter aan de hand van de stellingen van de klager en het verweer van de notaris (bijvoorbeeld aan de hand van de gang van zaken bij de totstandkoming van de akte) de klacht niet voldoende adequaat kan beoordelen, worden incidenteel in de tuchtrechtspraak de volgende methoden gebruikt om de klacht over het handelen van de notaris – met respect voor het ambtsgeheim jegens de cliënt – toch te beoordelen. Zeer incidenteel zet de tuchtrechter de behandeling van de klacht achter gesloten deuren en in afwezigheid van de klager voort, waardoor de notaris aan de tuchtrechter vrijelijk zijn verweer kan onderbouwen met (onder zijn geheimhoudingsplicht vallende) feiten uit het dossier. Zie daartoe het oordeel van het hof van 4 juni 1987⁴⁸: *‘Indien na afweging van de daarbij betrokken belangen de rechter in de notariële tuchtprocedure tot de conclusie komt dat de notaris in beginsel terecht een beroep op zijn*

44 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 3 januari 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:8; na aanvulling van het verweer volgde ongegrondverklaring van de klacht: Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 15 augustus 2017, ECLI:NL:GHAMS:2017:3258.

45 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 28 april 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:1164. Zie elders in deze *special* de noot van M. Höfelt en E. van Rijckevorsel bij deze uitspraak, «TT» 2021/23.

46 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 22 september 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:2483.

47 Vgl. recent Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 17 november 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:3159,

met daarin de gebruikelijke overweging in r.o. 4.6: ‘Als uitgangspunt geldt dat iedereen aan wie op grond van de wet de bekwaamheid daartoe niet is ontzegd, rechtshandelingen kan verrichten en bij een (notariële) akte als partij kan optreden. Een notaris dient desgevraagd in beginsel zijn ministerie te verlenen en aan de wensen van een cliënt te voldoen. Zoals bij elke akte moet de notaris de wilsbekwaamheid van de betrokkene beoordelen. Het komt daarbij in eerste instantie aan op de eigen waarneming van de notaris die in dat kader een redelijke beoordelingsvrijheid toekomt. Bij gereede twijfel aan de wilsbekwaamheid is in het algemeen verder onderzoek aangewezen. Het Stappenplan biedt hiervoor een handreiking.’

48 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 4 juni 1987, kenbaar uit WPNR 1989/5929.

geheimhoudingsplicht doet, dient hij de notaris de gelegenheid te geven in een zitting met gesloten deuren en zo nodig ook buiten tegenwoordigheid van de klager een verklaring af te leggen.' De tuchtrechter doet er verstandig aan om te waken voor de eerlijke procesvoering, zo overwoog het hof op 23 februari 2006.⁴⁹ 'De kamer heeft echter aan het verschoningsrecht van de notaris het gevolg verbonden de inhoudelijke behandeling voort te zetten achter gesloten deuren, en buiten aanwezigheid van klaagster, teneinde de notaris in de gelegenheid te stellen een verklaring af te leggen. Daarmee heeft de kamer het recht van klaagster op een eerlijke procesvoering, waaronder begrepen het recht op hoor en wederhoor, miskend.' Als klager instemt met deze gang van zaken dan kan de tuchtrechter toch kennisnemen van – bijvoorbeeld – de adviezen die de notaris aan de cliënt heeft gegeven zonder dat de klager, als derde, daar kennis van neemt.⁵⁰

Een andere methode is dat de tuchtrechter een deskundige benoemt met een eigen ambtsgeheim die kennisneemt van de vertrouwelijke informatie van de notaris, ter onderbouwing van diens verweer.⁵¹ De deskundige rapporteert vervolgens aan de tuchtrechter en aan de hand daarvan velt de tuchtrechter een oordeel. Meest recent is deze methode toegepast in een zaak waarin werd geklaagd dat de notaris onvoldoende zorgvuldigheid had betracht bij de beoordeling van de wilsbekwaamheid van erflater bij het opstellen en passeren van het testament en bij het nadien passeren van een hypothecaire akte. Nadat het hof bij tussenuitspraak had geoordeeld dat het zich onvoldoende voorgelicht achtte om de vraag te beoordelen of de notaris voldoende zorgvuldigheid had betracht, is een deskundige ingeschakeld die het dossier van de notaris heeft bestudeerd en vragen van het hof heeft beantwoord met inachtneming van de notari-

ele geheimhoudingsplicht jegens de erflater. Op basis van de bevindingen van de deskundige en na klager en de notaris daarover opnieuw gehoord te hebben verklaarde het hof de klacht ongegrond.⁵² Het in het verweer uitspreken van de bereidheid tot medewerking aan een onderzoek hoeft overigens niet tot een onderzoek te leiden, maar lijkt op zich de notaris al te kunnen sieren: 'Omdat [de eigen beantwoording van de vraag hoe ver de geheimhoudingsplicht strekt] bij klaagster en de kamer vragen zou kunnen oproepen, heeft de notaris zich bereid verklaard haar medewerking te verlenen aan een onderzoek door een deskundige met een eigen geheimhoudingsplicht. De kamer heeft echter niet voldoende aanleiding om te veronderstellen dat de notaris zich in de gegeven omstandigheden mogelijk ten onrechte op haar geheimhoudingsplicht beroept. Daarom acht de kamer zo'n onderzoek niet noodzakelijk. Daarbij neemt de kamer mede in aanmerking dat klaagster de mogelijkheid heeft om de stukken (al dan niet via de rechter) van [A] te verkrijgen'.⁵³

Behalve dat de notaris aan zijn geheimhoudingsplicht moet voldoen jegens de cliënt(en) op grond van art. 22 Wna, moet de notaris er ook voor waken dat hij met zijn verweer tegen de klacht de klager (als derde) munitie verschaft voor een mogelijk onderliggend geschil tegen de cliënt(en). Dan zou de notaris immers ook in strijd kunnen handelen met zijn onpartijdige en onafhankelijke rol op grond van art. 17 Wna. In de praktijk blijkt geregeld dat notarissen dermate gretig zijn om zich te verweren tegen een klacht, dat vergeten of genegeerd wordt dat de klacht tegen de notaris eigenlijk een *fishing expedition* betreft voor een onderliggend geschil tegen de cliënt(en). Overigens komt geregeld voor dat klagers de tuchtrechter verzoeken om hen de benodigde informatie te verschaffen (bijvoorbeeld met een 'vordering dat de notaris volledige openheid van zaken geeft met betrekking tot de nalatenschappen van erflater'), waarna de tucht-

49 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 23 februari 2006, ECLI:NL:GHAMS:2006:AV3044.

50 Kamer van Toezicht Den Haag 27 maart 2013, kl.nr 12-15 (niet gepubliceerd).

51 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 3 juli 2008, ECLI:NL:GHAMS:2018:BD6518 en Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 18 december 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:4706.

52 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 7 januari 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:5.

53 Kamer voor het Notariaat Den Bosch 17 juni 2019, ECLI:NL:TNORSHE:2019:14.

rechter uitlegt dat dit niet tot zijn bevoegdheden behoort en het verzoek niet-ontvankelijk verklaart.⁵⁴

7. Tot slot: bij twijfel tussen ministerie verlenen en weigeren

Ter afsluiting van dit artikel ga ik in op het Novitaris-leerstuk⁵⁵, dat ook in het tuchtrecht van toepassing is verklaard.⁵⁶ Dit leerstuk houdt in dat een notaris bij het voorbereiden van een akte onder bijzondere omstandigheden ook een zorgplicht heeft 'voor de belangen van derden welke mogelijkwijs zijn betrokken bij de door zijn cliënten van hem verlangde ambtsverrichtingen' en dat deze zorgplicht ertoe kan leiden dat de notaris gegronde redenen heeft als bedoeld in art. 21 lid 2 Wna om de van hem gevraagde dienstverlening te weigeren of op te schorten. De notaris moet dus met cliënten overleggen en zo nodig nader onderzoek doen om te beoordelen of het recht van de derde een beletsel behoort te vormen voor de beoogde levering of bezwaring. De geheimhoudingsplicht jegens de cliënten vormt een belangrijk beletsel van dit onderzoek; de notaris mag uiteraard niet zonder toestemming van cliënten contact opnemen met de derde. In de woorden van Hoge Raad en hof:

'Hij dient zijn onderzoek dan ook te verrichten op basis van informatie die hem door partijen wordt verschaft of hem anderszins ter beschikking staat. Gelet hierop en omdat de notaris niet over het instrumentarium beschikt voor een diepgaand feitenonderzoek, kan hij zich slechts een globaal oordeel vormen over de vraag of het recht van de derde een beletsel vormt voor de beoogde levering of bezwaring.'

Besluit de notaris tot ministerieverlening en krijgt hij een klacht van de derde daarover, dan wordt hij opnieuw door zijn geheimhoudingsplicht jegens de cliënten belemmerd, nu in de mogelijkheid om verweer te voeren. De

notaris kan niet openbaren wat hij hierover met zijn cliënten heeft besproken, welke antwoorden hij desgevraagd heeft gekregen en wat overigens de uitkomst van zijn onderzoek was. Hij kan – net als in de hiervoor genoemde klachtzaken over het onderzoek naar wils(on)bekwaamheid van de cliënt – slechts globaal zijn handelwijze beschrijven. Het is mijn indruk en ervaring dat de tuchtrechter⁵⁷ soms onvoldoende begrip heeft voor de notaris, die zich aldus 'met een arm op de rug gebonden' moet verweren tegen de klacht van een derde. Immers: verklaart de notaris te veel, dan wacht hem een klacht en/of aansprakelijkstelling van de cliënt, wegens – uiteraard – schending van de jegens de cliënt bestaande geheimhoudingsplicht.

Het waren notarissen die voor veel rechtspraak hebben gezorgd die richtinggevend is geweest voor alle vertrouwensberoepen – en daarmee voor alle cliënten, patiënten en anderen die zich tot vertrouwenspersonen hebben gewend. Niet vergeten mag worden dat het verschoningsrecht en de geheimhoudingsplicht primair bestaan ten behoeve van de cliënt, maar dat deze ook een belemmering en daarmee een last kunnen zijn voor de geheimhoudingsplichtige. Dit geldt vooral voor notarissen, vanwege hun wettelijke plicht om onafhankelijk en onpartijdig te zijn.

Mr. L. H. (Leonie) Rammeloo
Advocaat bij TACT Advocaten, gespecialiseerd in aansprakelijkheidsrecht en tuchtrecht voor vrije beroepsbeoefenaars.

54 Kamer voor het Notariaat Den Bosch 21 december 2020, ECLI:NL:TNORSHE:2020:36.

55 HR 3 april 2015, ECLI:NL:HR:2015:831 (Novitaris).

56 Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 23 januari 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:166, «TT» 2018/24 met noot E. van Rijckevorsel en J. Mencke.

57 Bijvoorbeeld: Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 12 maart 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:800 en Notariskamer Gerechtshof Amsterdam 23 februari 2021, ECLI:NL:GHAMS:2021:545.